

КЛЮЧОВІ МОМЕНТИ

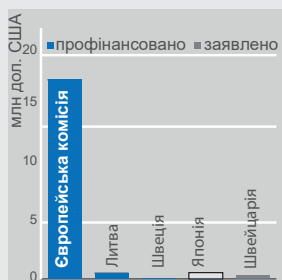
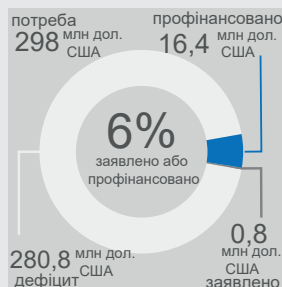
- Після закриття КПП «Зайцеве» було зроблено декілька звернень до всіх сторін конфлікту щодо припинення бойових дій в місцях, де очікують в чергах або проживають цивільні особи, а також щодо відкриття декількох додаткових КПВВ
- У 2015 році ООН було доставлено близько 2 900 т гуманітарної допомоги на НПУТ Донецької та Луганської областей
- План гуманітарного реагування 2016 передбачає 298 млн дол. США надання допомоги 2,5 млн осіб, які її потребують

У ЦИФРАХ

Вбито	9 145
Отримали поранення	20 945
Переміщені за кордон	1,1 млн
Населення, що потребує допомоги (2016)	3,1 млн
Населення, якому планується надати допомоги (2016)	2,5 млн

Джерела: УВКБ ООН, ВООЗ, УВКПЛ

ФІНАНСУВАННЯ

Джерело: <https://fts.unocha.org/>

Фото: ЮНІСЕФ / А. Філіпов
Люди на контрольно-пропускному пункті, перехід з ПУТ до НПУТ

У цьому випуску:

- Труднощі постраждалих від війни цивільних осіб збільшуються c. 1-2
- Найбільш уразливі особи борються за виживання в умовах зими c. 3
- Водопостачання в зоні конфлікту під загрозою c. 3-4
- Запуск Глобального плану гуманітарного реагування c. 5

Труднощі постраждалих від війни цивільних осіб збільшуються

Ситуація погіршується через закриття КПВВ

Черги на перетин «лінії розмежування» не зменшилися. У зв'язку з тим, що 3 лютого КПВВ «Зайцеве» було закрито через можливу небезпеку, потік людей в інших місцях збільшився. Також є ознаки того, що інші КПВВ також можуть бути закриті. Особи, що очікують на КПВВ, це громадяни України, які перетинають «лінію розмежування», щоб дістатися до доступних ліків та харчування, отримати доступ до своїх банківських рахунків та соціальної допомоги, зокрема, пенсій, а також щоб відвідати свої родини і перевірити майно, яке розташоване на не підконтрольних Уряду територіях (НПУТ). Ці обмеження також стосуються людей, що проживають на території, прилеглий до «лінії розмежування».

Було зроблено кілька звернень до всіх сторін щодо припинення вогню, спрямованого на території, де цивільні проживають або очікують у чергах на перетин «лінії розмежування», а також відкрити декілька додаткових перетинів пунктів. Пропорційність є ключовим фактором. Якщо виникає необхідність для закриття певних транспортних коридорів, важливо забезпечити пошук альтернативних варіантів та створення нових безпечних проходів, щоб цивільні особи мали можливість вільно пересуватися, особливо якщо вони вимушені бігти із зони підвищених військових дій. Через збільшення обстрілів також збільшився ризик вибуху мін та вибухонебезпечних залишків війни (ВЗВ). Досвід показує, що у випадку закриття КПВВ, люди знаходять інші способи перетину, найчастіше там, де ризики ВЗВ вище, що мало місце в минулому році, коли підірвався автобус.

З іншого боку, відбуваються позитивні зміни в роботі з відкриття КПВВ «Золоте» в Луганській області 12 лютого, хоча існують певні логістичні проблеми щодо можливості проїзду вантажівок через те, що дорожні та інфраструктурні умови далекі від ідеальних. Якщо цей план буде впроваджено, це допоможе полегшити випробування для цивільних осіб.

Проведена у грудні оцінка міжвідомчої місії підтвердила, що більшість осіб, які перетинають «лінію розмежування», є літні люди і представники уразливих груп населення. Місія рекомендувала негайно збільшити кількість пропускних пунктів, особливо у Луганській області; значно спростити бюрократичні процедури; встановити чітку відповідальність за безпеку цивільних осіб на КПВВ, адже траншеї не забезпечують достатнього захисту у разі обстрілу; здійснювати пропуск літніх людей, інвалідів та дітей за прискороною процедурою; збільшити штатний розклад та подовжити робочі години на КПВВ; активізувати механізми інформування громадськості та подання скарг; скасувати обмеження щодо ваги та кількості товарів, що перевозяться, та відмовитися від усіх вимог щодо цивільних осіб, які проживають на території уздовж «лінії розмежування». Місцеві органи влади також повинні забезпечити надання послуг, інформування населення про міні ризики, демаркацію та видалення мін і гарантувати безперешкодний доступ гуманітарних організацій, які бажать підтримати цивільних осіб на території уздовж «лінії розмежування». Встановлення Державною службою України з надзвичайних ситуацій пунктів обігріву було позитивно сприйняте. Проте, ці об'єкти зазвичай знаходяться далеко від черг, тому є непрактичними для осіб з особливими потребами або літніх людей.

Скорочення гуманітарного простору і бюрократичні перешкоди продовжують впливати на надання допомоги

Можливість гуманітарних організацій доставляти необхідну допомогу на НПУТ, як і раніше, залишається серйозною проблемою. По-перше, через обмеження щодо здійснення діяльності для багатьох гуманітарних організацій, встановлених де-факто владою, та, по-друге, через введені державою бюрократичні перешкоди. Небезпека, пошкодження інфраструктури, в поєднанні з

важкими зимовими умовами, погіршують ситуацію і перешкоджають доставці допомоги.

Люди, що живуть на НПУТ Луганської та Донецької областей, вимушені долати проблеми, пов'язані з пошкодженням будинків, шкіл і лікарень, недоступністю їжі, обмеженістю ліків, вичерпанням власних заощаджень, що додатково ускладнюється у зимових умовах. Конфлікт триває майже два роки, але проблем для сотень тисяч уразливих осіб не стало менше, а ресурси для виживання майже не залишились.

Тільки декілька міжнародних організацій отримали офіційний дозвіл працювати на НПУТ для реагування на потреби багатьох жертв конфлікту, в тому числі через співробітництво з місцевими громадами. Зацікавлені сторони стурбовані тим, що оперативні партнери працюють на межі сил і можливостей. Погіршення умов для деяких місцевих організацій щодо здійснення ними своєї діяльності, особливо у Донецькій області, є серйозною проблемою, оскільки це, у свою чергу, обмежує їх здатність реагувати. Надання такої необхідної допомоги має першочергове значення для полегшення страждань людей, які стали заручниками конфлікту. Гуманітарні партнери, як і раніше, прагнуть надавати гуманітарну допомогу в повній відповідності з основними гуманітарними принципами гуманності, нейтральності та неупередженості, приділяючи увагу, в першу чергу, найбільш уразливим верствам населення.

Серед гуманітарних партнерів тільки агентства, фонди і програми Організації Об'єднаних Націй та одна міжнародна організація (МО) офіційно уповноважені здійснювати свою діяльність на НПУТ у Луганській області, і тільки дві міжнародні НУО та одна МО — на НПУТ Донецької області. Де-факто влада пропонує деякі послуги і допомогу, але ситуація залишається критичною, особливо в районах, розташованих поблизу «лінії розмежування», де спостерігається постійна нестабільність і встановлення правил, які суттєво впливають на торгівлю, надання основних послуг і свободу руху.

Заклики до надання повного, безперешкодного доступу гуманітарним організаціям, як і раніше, значною мірою залишаються без уваги, незважаючи на зобов'язання усіх сторін конфлікту згідно міжнародного гуманітарного права і Мінських домовленостей. Ще багато необхідно зробити для допомоги людям у Луганській і Донецькій областях, щоб вони змогли пережити зиму. Будинки, школи і лікарні повинні бути відремонтовані. Необхідно доставити ліки, харчові та гігієнічні набори, вугілля та обігрівачі. Тісна співпраця усіх учасників є обов'язковою умовою для забезпечення гуманітарною допомогою всіх, хто її потребує.

Незважаючи на труднощі, надання допомоги продовжується

Незважаючи на труднощі, в рамках Плану гуманітарного реагування 2015 партнери продовжують надавати необхідну екстрену допомогу вразливим верствам населення по всій «лінії розмежування». Наприклад, партнери Кластера житла доставили непродовольчі товари майже 282 тис осіб та багатоцільову грошову допомогу близько 63 700 сімей. Інтервенції з продовольчої безпеки охопили 613 тис осіб, зокрема 580 тис людей отримали харчову допомогу та 8 200 сімей отримали екстрену допомогу у вигляді сільськогосподарської продукції. Партнери Кластера освіти надали допомогу з ремонтом приміщень та

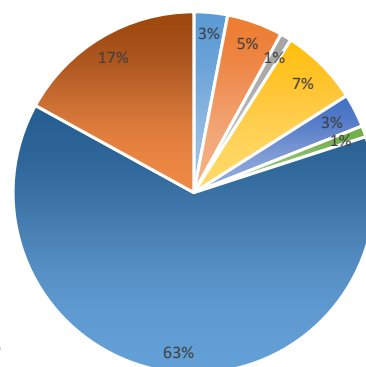
забезпеченням шкільних наборів 1 млн дітей, для 403 тис дітей і дорослих проведені заходи з інформування про міні ризики. Кластер охорони здоров'я та харчування надав мобільні медичні консультації 165 тис осіб, 28 тис пацієнтів отримали допомогу з лікування ВІЛ/СНІДу, а також близько 31 тис дітей отримали додаткове харчування. Кластер води, санітарії та гігієни доставив майже 160 тис гігієнічних наборів і забезпечив доступ до безпечної питної води для близько 1,6 мільйонів осіб. Діяльність Кластера раннього відновлення і забезпечення

доходів щодо зайнятості та доходів охопила понад 7 тис людей. Кластер захисту надав соціально-психологічну підтримку 159 тис осіб, забезпечив 37 тис дітей-ВПО доступом до сприятливого для дітей простору та надав юридичні послуги 40 тис осіб.

Початок зими в Україні призвів до створення надзвичайно суворих дорожніх умов. Сніг ускладнив рух гуманітарних конвоїв. Незважаючи на сніжну та морозну погоду, з кінця жовтня 2015 року, коли ООН отримала дозвіл відновити свою діяльність у Луганській області, Кластер логістики доставив понад 2 900 т допомоги (див. графік 1). Зокрема, 400 тон матеріалів для ремонту житла і медикаментів було доставлено до Луганської та Донецької областей у січні.

Протягом 2015 року Кластер логістики доставив гуманітарну допомогу в розмірі близько 2 900 т до Донецької та Луганської областей

Графік 1. Допомога за категоріями

УВКБ ООН 14 січня розпочав програму «Вугілля для підготовки до зими», в результаті якої домогосподарства отримують близько 13 тис тон високоякісного антрацитового вугілля

Уразливі особи ледь долають труднощі, щоб пережити зиму

У січні температура впала до надмірно низького показника -20 за Цельсієм, що загостило і без того серйозні гуманітарні труднощі багатьох цивільних осіб на постраждалих від конфлікту територіях Східної України. Інфраструктура була сильно пошкоджена або зруйнована у багатьох населених пунктах, в результаті чого багато людей залишилось без водо-, газо- або електропостачання. Багато будинків пошкоджено і не підготовлено до зими. Вугілля не доступно для багатьох сімей через високі ціни (3-4 тис грн або 120-160 дол. США за тону). Надходять окремі повідомлення про те, що людям на ринках замість вугілля продають камінь, пофарбований в чорний колір. Щоб задовольнити свої потреби в опаленні, деякі люди в сільській місцевості незаконно рубають дерева, наражаючись на крайню небезпеку через наявність мін та ВЗВ. Також викликає стурбованість незадовільний обігрів більшості шкіл і дитячих садків, особливо поблизу «лінії розмежування».

Агентства ООН та НУО продовжують надавати допомогу найбільш уразливим верствам населення у вигляді вугілля, води та сімейних наборів. З 14 січня УВКБ ООН розпочав програму «Вугілля для підготовки до зими», в результаті якої у січні-лютому домогосподарства отримують близько 13 000 т високоякісного антрацитового вугілля (2 т на кожне домогосподарство) у Донецькій області.

Фото (УВКБ ООН): Люди отримують дрова для опалення в рамках програми «Підготовки до зими»

Проте, ці зусилля недостатні для задоволення всіх потреб. Партнери продовжують повідомляти про суттєві бюрократичні труднощі та перешкоди щодо безпеки, які заважають ефективному наданню важливої в зимових умовах допомоги тим, хто її найбільш потребує.

Погані дорожні умови також суттєво обмежують надання допомоги, зокрема швидкої медичної допомоги. Кількість снігоприбиральної техніки обмежена або знаходиться у незадовільному стані. Це збільшує ризики у пересуванні для літніх людей, вагітних жінок, дітей і людей з хронічними захворюваннями. Незважаючи на те, що у грудні 2015 року Держава служба України з надзвичайних ситуацій встановила 144 пунктів обігріву у Донецькій області, до кінця січня за даними Донецької обласної військово-цивільної адміністрації Державна служба України з надзвичайних ситуацій зафіксувала 206 випадків переохолодження, в тому числі, 12 летальних випадків.

Водопостачання залишається під загрозою в зоні конфлікту

Водо- та електропостачання залишається під загрозою, незважаючи на зменшення випадків порушення безпеки уздовж «лінії розмежування». В ході конфлікту необхідна інфраструктура основних послуг була серйозно пошкоджена, що ставить під загрозу водопостачання для близько 2 млн людей, що проживають уздовж «лінії розмежування».

У деяких місцях, як і раніше, спостерігаються значні порушення в роботі, що впливає не тільки на стабільне водопостачання для особистого споживання та домашнього використання, а також для опалення (див. вище). До населених пунктів на заході та північному заході від міста Донецьк, розташованих між Попасною та Алчевськом, питна вода, як і раніше, доставляється у вантажівках.

Інфраструктура основних послуг була серйозно пошкоджена, що негативно впливає на близько 2 млн осіб по всій «лінії розмежування».

Однак, спостерігаються певні покращення: в Луганській області, неподалік від Горлівки, з метою надання доступу командам матеріально-технічного обслуговування та ремонтним бригадам до життєво важливої інфраструктури здійснюється діяльність з розмінування.

Гуманітарна спільнота підтримує цілісність підприємства «Вода Донбасу», централізованого постачальника води для близько 4 млн осіб по обидві сторони від «лінії розмежування» у Донецькій області. Хоча керівництво компанії фізично розділено «лінією розмежування», ефективне спілкування і співпраця через відповідні органи влади запобігають найбільш масштабному і тривалому впливу негативних наслідків конфлікту на цивільне населення. Підтримка гуманітарного співтовариства відіграє важливу роль у запобіганні розвалу системи і залишатиметься вирішальною, допоки не буде знайдено стале політичне рішення. Постійні виклики у забезпеченні надійного і безпечного водопостачання та доступу до засобів особистої та екологічної гігієни включають обмежену безпеку для ремонтних бригад та команд технічного контролю; бюрократичні перешкоди і фінансові недоліки для надання необхідних матеріалів, виробів і обладнання; і відсутність практичних рішень для ефективного управління загальною інфраструктурою водопостачання у Луганській області.

У 2015 році Кластер води, санітарії та гігієни надав гігієнічні набори більш 171 тис осіб, забезпечив доступ до безпечної води для майже 1,6 млн осіб і доставив для понад 100 тис осіб вантажівки з екстремними запасами води. У сфері послуг хлор, як і раніше, доставляється на очисні споруди, що обслуговують обидві сторони від «лінії розмежування», зокрема, нещодавня поставка 100 тон жидкого хлор-газу до Маріупольської фільтрувальної станції комунального підприємства «Вода Донбасу» у Донецькій області, що обслуговує більше півмільйона людей. Тільки у грудні ЮНІСЕФ через свого партнера «Адвентистське агентство допомоги та розвитку» встановив 50 резервуарів для зберігання води на території уздовж «лінії розмежування» біля Мар'їнки, що підвищило безпеку водопостачання для 10 тис осіб, у тому числі 1 800 дітей. Це було здійснено у співробітництві з місцевою владою, які визначили місця для встановлення резервуарів і забезпечили їх технічне обслуговування. НУО «Українські Рубежі» і організація «Acceptance International» продовжують здійснювати технічне обслуговування туалетів і вмивальників на КПВВ на ПУТ, що гарантує безпеку та приватність санітарно-побутових приміщень для людей, які протягом декількох годин поспіль очікують в чергах. Гуманітарна допомога спрямована також на громадські установи та особливо уразливих осіб або домогосподарств з метою надання підтримки владі, у якої наразі не вистачає потрібних коштів. Додаткові ємності для зберігання води, очисне обладнання та доставка засобів гігієни приносять тимчасове полегшення, в тому числі на НПУТ.

Позитивні зміни у законодавстві щодо ВПО

Верховна Рада України 24 грудня прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб». Основна мета Закону полягає в посиленні гарантій прав і свобод внутрішньо переміщених осіб (ВПО) і спростити процедуру реєстрації цих осіб. Закон вступив в силу 13 січня.

Основні зміни, внесені до Закону про ВПО, включають розширення визначення «внутрішньо переміщеної особи» відповідно до міжнародних рекомендацій, встановлення безстроковості свідоцтва про реєстрацію ВПО, скасування вимоги про проставлення відмітки про реєстрацію на зворотньому боці довідки ВПО, можливість альтернативного способу встановлення факту проживання на території, з якої відбулось внутрішнє переміщення, скасування дії довідки ВПО у випадку повернення особи до покинутого місця постійного проживання. Ці та інші зміни повинні спростити процедуру реєстрації для ВПО і усунути зайві бюрократичні перешкоди для отримання ними соціальних виплат і пільг.

Третій етап кампанії з імунізації запланований з 25 січня по 5 лютого з подовженням до 21 лютого через сезонний грип

Третій етап кампанії з імунізації від поліомієліту буде подовжено

Третій етап вакцинації проти поліомієліту, направлений на дітей у віці від 2 місяців до 10 років по всій країні, запланований з 25 січня по 5 лютого з подовженням до 21 лютого через сезонний грип. Усі вакцини, необхідні технічні засоби та інформаційні матеріали для 3-го етапу були надані ЮНІСЕФ. ЮНІСЕФ та ВООЗ сприяли проведенню 13-20 січня навчальних заходів щодо поліомієліту для медичних працівників з районів Києва, які показали низькі результати щодо покриття.

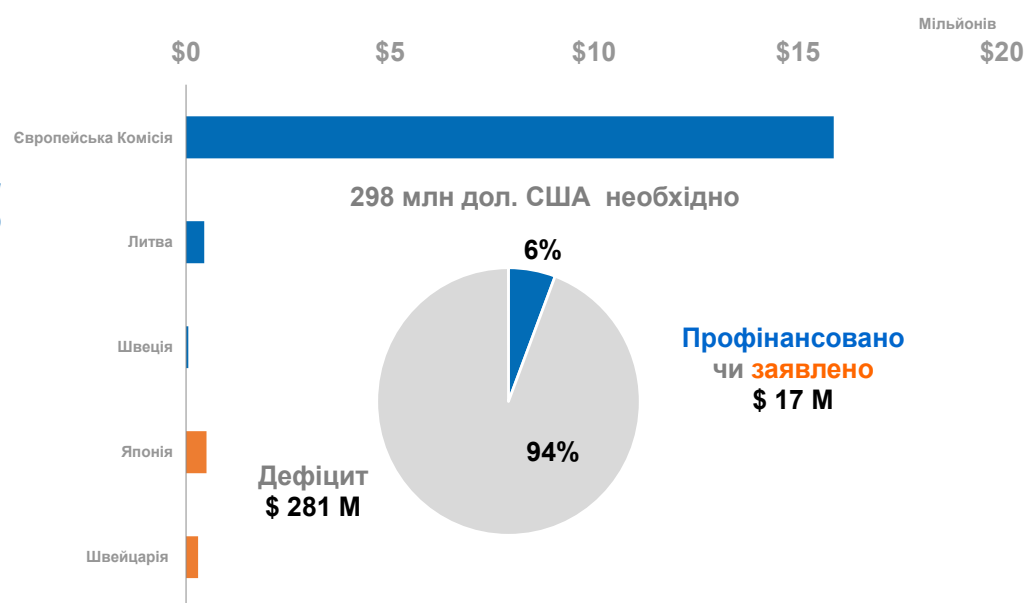
Міністерство охорони здоров'я (МОЗ) 26 січня було офіційно оголошено, що Україна охоплена епідемією грипу. З жовтня, за оцінками, вірусом були інфіковані 3,1 млн осіб, зокрема, штам Н1Н1. Станом на початок лютого, МОЗ зареєстровано 201 летальний випадок від грипу та гострих респіраторних інфекцій. Зимові канікули у більшості шкіл було подовжено до 1 лютого, а у деяких установах до 8 лютого, щоб запобігти поширенню вірусу. Через широке поширення грипу де-факто влада відклала третій етап кампанії з імунізації на НПУТ.

Запущено Глобальний план гуманітарного реагування

В Женеві 7 грудня Координатор надзвичайної допомоги пустив в дію Глобальний план гуманітарного реагування (ПГР). Глобальний заклик до залучення фінансування для забезпечення допомоги у безпрецедентній кількості гуманітарних кризових ситуацій по всьому світові становив 20,1 млрд дол. США. ПГР 2016 для України також врахований у глобальному заклику. ПГР для України буде офіційно запущено після завершення переговорів з Урядом.

План для України був розрахований на основі аналізу потреб для надання допомоги 2,5 млн осіб серед найбільш уразливих груп населення в загальній кількості 3,1 млн осіб, які потребують термінової гуманітарної допомоги по всій країні. План закликає донорів зробити щедри внески для фінансування заходів, загальна потреба яких складає 298 млн дол США. Ключовими пріоритетами для ПГР 2016 є захист цивільних осіб, безперешкодний доступ гуманітарних організацій до постраждалого населення, термінова допомога у постачанні води, їжі та житла, а також забезпечення доступу до життєво важливих послуг і ринків. ПГР також закликає до розробки плану заходів термінового відновлення, щоб гарантувати тривалу підтримку багатьох жертв конфлікту, і зокрема переміщених осіб, які наразі потребують працевлаштування, житло та доступ до послуг і гуманітарної допомоги, що не обов'язково є життєво важливою і знаходиться за межами діяльності з гуманітарного реагування. У Плані на цей рік також передбачені проекти місцевих організацій, частка яких становить близько 75% від всіх агентств, що звернулись за підтримкою. Національні партнери забезпечили значний обсяг допомоги у 2015 році і більше не можуть здійснювати свою діяльність на цьому ж рівні, тому що місцеві можливості щодо залучення ресурсів різко скоротилися. План також передбачає інтервенції з розмінування, які не охоплювалися Планом 2015 року (за винятком просвітницьких заходів з мінних ризиків).

Глобальний запуск ПГР 2016 відбувся 7 грудня 2015 року. План передбачає залучення 298 млн дол. США для задоволення потреб постраждалого від конфлікту населення Східної України і ВПО

За більш детальною інформацією звертайтеся:

Барбара Манзі, Голова офісу, manzi@un.org, Тел. (+380) 50 440 9005

Інна Чепугова, фахівець з гуманітарних питань chepugova@un.org, Тел. (+380) 50 382 4541

Джейк Морланд, співробітник штаб-квартири УКГС ООН, morland@un.org, Тел. (+1) 212 9632066